

titum habuit qui dicit hunc psal-
mum tanquam eius prologum in
collectione psalmorum fecisse: et
huic libro per modum prefationis
et absq; titulo preposuisse.

Collector Nunc vero quo-
niam abhuc la-
de nutriti indigeo inscium profe-
to me factor et indignum ad tan-
te profunditatis mysteria digne ri-
manda que a summis seruantur
doctoribus reseranda perfectis qui
solido cibo paucuntur. Idcirco pro-
prie infirmitatis non imemor hu-
mili accessu pro aliquius modera-
tione intellectus tanto cum misere-
riorum mendicus hostium pulso
amicus qui in fractione panis a di-
scipulis duobus est cognitus: sup-
pliciter depositens ut panez daui-
ticum mihi sic frangere dignetur
quatinus eiusdem panis sobrio
saltez sapore refectus fidelibus ad-
huc lacentibus quantulam tuncq;
refectionem exinde satubrem vale-
ant ministrare ad gloriaz et hono-
rem ipsius domini nostri Iesu chri-
sti cui est honor et gloria in secula
seculorum Amen.

Hugo de sancto vi- ctore libro de vir- tute orandi.

O Vosda vero
mouere solet q; in orati-

onibus nostris cum deus siue pro-
nostra salute: siue pro aliorum sa-
lute petere volumus: illos etiam no-
nunquam psalmos qui petitionis
verba non habent vel ad petitio-
nem nostram non pertinent decan-
tare solemus: et de alijs scripturis
etiam quas in orationibus frequen-
tamus similem absurditatem p: o-
ducunt Cū huiusmodi sunt ut vel
formam orandi non habent: vel it
li quam nos agimus cause non co-
cordant. Quid enim aiunt prodest
illa in oratione verba dicere quibz
inuenimus vel nihil: vel aliud q;
necesse est a deo postulare. Non
orat: sed subsanat potius et ad ira-
cundiam prouocat deum: qui cum
ante conspectum eius postulatur
venerit: subito se ad alia que nihil
ad rem pertinere identitur replican-
da conuerit. Ecce enim inquit
deum pro indulgentia peccatoruz
postoruz deprecari volim⁹ quid
nobis ad hoc prodest si vel Quare
tremuerunt gentes: vel Attendi-
te popule meus: vel alium huius
modi psalmum decantamus. Non
ne ridiculum est ut talia cantates
orare nos crebamus. Istud fortas-
se aliqui dicant et existimet nihil
utilitatis esse quoties talia nostris
orationibus admiscemus. Unde
aduertendum quod hoc intrest
quando oramus hominem a qua-
do oramus deum. Nam cum homo
nostram necessitatem scire non po-
test: nisi ab alio doctus fuerit. Deo
aut scit anq; petat qd nob necesse
sit. Homo igitur qui rogaet per no-

stram narrationem; edocetur ut sed
at quid volumus: et per supplicati-
onem nostram pulsatur ut annu-
at quod petimus. Sed in illa que
ad deum fit oratione narratio neces-
saria non est: nisi homo forte ab hoc
narret ut ipse petitore suā melius in-
telligat ut et per narratōēs suā amo-
nitus quid petat consideret: et per
considerationem petitionis sue exci-
tatus deuotius oret. Sane quantū
ab deum pertinet sola supplicatio
sufficit. quia ut diximus deus non
habet necesse doceri ut sciat: si sup-
plicandus est ut annuat. sed nul-
lo alio modo citius deus ad annuē-
dum flectitur quod si precantis animo
toto deuotionis affectu ad ipsū cō-
uertatur. Quaecumq; ergo sunt ver-
ba oratis: absq; da non sunt si tā
tummodo cōpetenter ad hoc profer-
ri possint: ut vel orantis affectu
ad amorem dei excitet: vel qd am-
plius est si iaz amore eius flagre
excitatū demonstrēt. Demonstret
autem non ut deus occulta nostra
quasi nescientem doceant: sed ut nos
dum internum nostrum desiderium
foris loquimur: ex ipsis nostris
verbis amplius ad amorem inflā
memur. Sola igitur cordis deuocō
quantum ad deum sufficere poterat
nisi ab hoc in voce etiam formaret
oratio ut mentem orantis ad maio-
rem deuotionem accendat. Nam si
cuit virimus si petitōm inserta nar-
ratio est non deus docetur: sed orans
ammonetur considerare quid pe-
tat ut deuotius oret. Nequaq; igi-
tur vel illa ab orationibus nostris

verba excludere debemus. quia et si
modum petitionis nostre non ex-
plicant: utilius tamen affectu: am-
ori ad amorem dei et deuotionem
pietatis inflammant. Sed quia di-
ueris modis humanus affectus
ad amorem dei prouocatur: libet
nūc ipsos sigillatim modos distin-
guere a distīntos per exempla de-
monstrare. Sed sciendum prius
q; fere omne hoc genus orandi qd
quibusdam p̄orsus ab orationis
vñ excludendum videtur ad capti-
onem pertinet. In captione autem
beni uolentia auditoris cōparatur
quod trībus modis fit. Siue quan-
do aliquid de nostra miseria cōme-
moramus: vel etia: quando aliqd
quod ad depressionem aduersari-
orum nostrorum spectat in medi-
um adducimus. Dicamus igitur
omnes illas scripturas quas quo-
rundam opīmō ad orationis vñ
non esse assumēdas existimat. Id
circo utiliter debere et conue mēter
posse inter vota precum nostrarū
ab orantibus recitari. quia et in
nobis affectum pie deuotionis ex-
citant et cor nostrum vel narrādo
laudem dei ad eius amorem pro-
cant: vel ad nostram miseriā: com-
memorādo ante conspectu: dei nos
humiliant: vel maliciam aduersa-
riorum nostrorum exaggerando et
nobis sollicitudinem et fiduciaz
coram ipso ampliores prestant. Lau-
dem dei in potentia et benignitate
eius cognoscim⁹ nrām miseriā i
h⁹ q; fragiles a p̄tōres sum⁹ malī
tiaz adulatio y nīoy p̄p̄medo. q;

ad diripendum sunt astuti et ad
opprimendum impij. Sive igitur
laudem dei in bonditate eius a poten-
tia: sive misericordiam nostram in infir-
mitate et culpa nostra: sive malici-
am aduersariorum nostrorum
in tyrannide eorum et astutia ad
exercitationem mentis et augme-
tum bone deuotionis orates comemo-
remus: nihil in peccatum facimus.
et per prium affectum quez ipsa nisi
nobis verba excitant vibiqz orates
sumus. **V**t enim breuiter cuncta co-
plectar quotienscunqz laudem dei
narramus: quecumqz sint verba qui-
tumcunqz prolixa: quid in his om-
nibus intus cor nostrum dicit nisi
vnum hoc loquitur quod eum ammi-
rans amat: et amando ammirat. **S**imiliter quod de nostra miseria
coram eo orantes agimus: quecumqz
sint verba quantumcumqz pro-
lixa: quid in his orationibz cor no-
strum dicit nisi hoc vnum quod confi-
temur nos misericordia eius que-
rere: et in eo omnem fiduciam no-
straz collocare. Que deuotio quan-
tum humilitati est proxima: tan-
to magis deo accepta. **I**tem autem
maliciam aduersariorum nostrorum
tam spiritualium quod corporalium
in orationibus nostris coram deo
accusamus: qualiaconqz sint ver-
ba quantumcumqz prolixa: quid
tamen aliud per hec omnia quod ini-
stum iudicium dei ad nostram li-
berationem exposcimus ut eripiatur
nos ab his quorum tyrannide mun-
ste opprimimur: et malitia iniuste
aduersamur. **E**t qui avlationem de-

inimicis nostris et iudicium eau-
se nostre diuino iudicio libenter re-
linquimus: quid est quod pro hac de-
uotione a humilitate iuste a deo ini-
petrare non debeamus. **V**nusquis
quod ergo cum in oratione vel psalmos
vel alias quascumqz scripturas de-
cantat: diligenter consideret cui af-
fectui seruant: et ad illum affectum
toto iusti cor humum extitit ad quez
id quod loquitur magis pertinere
videt. quia si verborum que loqui-
tur affectum habuerit per affectum
ipsum melius verborum virtutem
cognoscet et intelligentiam maiori-
rem: deuotione paffectumque accen-
det. **E**t infra forte cogitare cepi quan-
ta sit felicitas cum deo esse. **I**tez qua-
ta sit miseria in hoc seculo viuere:
quanta demum calamitas semper
cruciari in inferno. Et ex hac medi-
tatione mea subito amore celestis
patrie attractus ipso affectu ducen-
te indec verba accuro. **B**eat vir
qui non abiit in consilio impiorum
et in via peccatorum non stetit. **C**u-
ius psalmi totaz seriem si secundum in-
timum compunctionis sensum in
quim: quod aliud nisi huc vibiqz dicere
tez inenim. **F**elices quoniamque a deo
recesserunt: et infelices ac miseri qui
se ab illo elongauerunt. **I**tez cogi-
tau mecum quanta esset potentia
dei: ac deinde admirari cepi resaniam
hominum qui mortales sunt: et ta-
men voluntati eius obuiare non
pertimescunt. **E**x hac itaqz admira-
tione compulsus suz exclaimare:
et dicere. **Q**uare tremuerunt gen-
tes: et populi meditati sunt iamia.

Et est admiratio mixta indignationis quia psalmi admiramur; presumptio in indignatione. Item in angustiis constitutus. Quantum enim semper in dei misericordia confidebam; cogitare incipio. quia cum quodammodo me ab eo video delectum ex affectu doloris in hec verba prorumpo. Domine quid multipliati sunt qui tribulat me: multum surgunt aduersum me. Item ex affectu dilectionis canitur psalmus. Diligam te domine fortitudine mea. Ex affectu timoris. Domine ne in furore tuo arguas me. Hoc autem qualiter per singulos psalmos cognosci possit explanare prolixius operis expedit tractatum.

Aduertendū ē etiā ubi doctores habent noticiam de psalmis; regulariter in principio cuiuslibet psalmi ponitur nomen prophete faciens psalmum. Vbi autem tacetur argumentum est quod a doctoribus non men eius ignoratur. Cuius autem sacrissima psalmorum scriptura ex ordinatione sancte matris ecclesie quotidie legitur in omnibus horis canonice propter eius profundum et mirabilem sensum; quo discutiuntur veritates ad vetus et novum testamentum pertinentes spiritus sancto reuelante. expedit ut simpliciores ecclesie ministri scripture sacre quae continue a necessario uti habent: sub brevi compendio aliqualem habent intellectum. Et quia in studio

introducuntur nūnca prolixitate scripturarum tardantur. aliqui ex paupertate non habentes unde libros sumptuosos valeant acquirere. Alij in factis practicis quasi continue propter bonum regimen reipublice occupati. Ceteri vero in deuotione et pigricia prepediti Ideo hec scriptura quotidiana ad hanc breuissimam formam reducitur: ut breuitate et habendi facultate ad hanc videndum allificantur. Item aduersum quod sicut ostensione considerata interdum coram deo plures processus et orationes fundimus; sic interdum prophete hic et precipue David de eadem materia faciunt plures psalmos. Item notandum quod psalmis quibus prophete sancti per modum orationis vtebantur sub priori testamento pro necessitatibus tunc currentibus: eisdem in horis et alibi nunc sancta videntur ecclesia. quia orando pro necessitatibus christianitatis et ecclesie presentis possunt christiani se uniformiter deo conformare dicamus ergo. Beatus vitus.